

Kwaliteitsmanagementplan

Conform 2.C.2 en 4.A.2

15 april 2022

Jansen Rioolreiniging

Jansen Rioolreiniging BV
Ringerstraat 7
3364 BA Sliedrecht

Kwaliteitsmanagementactieplan

Naam : **Kwaliteitsmanagementplan**
Documentversie : **3.0**
Datum : **15 april 2022**
Contactpersoon : **Dhr. R. Zwarts**
Mede opgesteld door : **Gerben de Vries – KAM-advies & begeleiding**

Goedgekeurd door : **Dhr. A.G.J.D. Jansen**
Handtekening :

INHOUDSOPGAVE

1	VOORWOORD	4
2	STUURCYCLUS ENERGIEMANAGEMENT	5
2.1	Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden.....	5
2.2	Samenhang CO ₂ -systeem.....	6
3	METHODIEK EMISSIE-INVENTARISATIES	10
3.1	Doel Emissie-inventarisaties	10
3.2	Verantwoordelijken	10
3.3	Werkwijze	11
3.4	Resultaat en uitkomende documentatie	13
4	UIT TE VOEREN CONTROLES, DE BORGING	14
4.1	Interne auditing, zelfevaluatie en de directiebeoordeling	14
4.2	Documentatie en archief	15

1 Voorwoord

Dit kwaliteitsmanagement plan beschrijft de stuurcyclus voor de in stand houding van het CO₂-systeem, inclusief de bijbehorende verantwoordelijkheden.

Daarnaast bevat het plan ook de procedure waarin de samenhang van de verschillende te hanteren documenten genoemd staat, inclusief de verantwoordelijken hiervoor.

Een kwaliteitsmanagementplan voor de CO₂ Emissie-inventaris vindt u in hoofdstuk 3. Hier wordt een omschrijving gegeven van de methodiek voor het bepalen, bijhouden en verbeteren van de emissie-inventaris en data welke binnen het CO₂-systeem zijn gehanteerd. De uitvoering van deze methodiek is te vinden in andere documenten, zoals beschreven in het schema in 2.2 'Samenhang CO₂-systeem'.

Het CO₂-systeem van Jansen Rioolreiniging is gebaseerd op en conform de eisen in de handleiding van de CO₂-Presatieladder, zoals uitgegeven door de stichting SKAO. In dit kwaliteitsmanagementplan is weergegeven hoe de procedures met betrekking tot de invalshoek 'Inzicht' is opgesteld en vervolgens zijn geïmplementeerd bij Jansen Rioolreiniging. Tevens is de controle middels de interne audit en directiebeoordeling weergegeven.

De documenten van het CO₂-systeem zijn inzichtelijk voor alle medewerkers en geven de actuele situatie weer. Uitgangspunt is dat de informatie, voortgang en doelstellingen over ons CO₂-systeem toegankelijk en eenduidig vermeld zijn.

Met de uitgave van dit kwaliteitsplan geeft de directeur van Jansen Rioolreiniging aan de medewerkers (en externe relaties) aan, dat hij het CO₂-proces en -beleid stevig in haar totale beleid verankerd heeft en zo streeft naar het optimale.

Dit kwaliteitsmanagementplan beschrijft het CO₂-systeem van Jansen Rioolreiniging en heeft als doel de samenhang van de CO₂-procedures en het CO₂-systeem vast te leggen en aantoonbaar te maken. Voor de organisatie dient het als handvat om het systeem te beheersen en tijdig uit te voeren.

Vrijgave

Beoordeeld en goedgekeurd,

Hardinxveld Giessendam, 15 april 2022

.....

.....

2 Stuurcyclus Energiemanagement

2.1 Taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De taken, verantwoordelijkheden en bevoegdheden met betrekking tot het CO₂-systeem, zijn in dit kwaliteitsmanagementplan vastgelegd in de verschillende procedures. Een samenvatting hiervan is onderstaand per functie en per invalshoek weergegeven.

Directeur

Invalshoek	Procedure	Taak, verantwoordelijkheid en/of bevoegdheid
Inzicht		Ieder half jaar goedkeuren CO ₂ Emissie Inventarisaties en footprints, scope 1, 2 en 3, incl. business travel. Ieder jaar goedkeuren CO ₂ Emissie Inventarisaties en footprints van de gegunde projecten, indien dit actueel is. Jaarlijks laten bijwerken van de Energiebeoordeling, onderdeel van de Emissie Inventarisatie.
Reductie		Vaststellen en faciliteren reductiedoelstellingen, scope 1, 2 en 3, incl. business travel. Voortgang bewaken
Transparantie		Communiceren over voortgang in divers overleg en nieuwsbrieven / memo's.
Participatie		Beschikbaar stellen budget om deel te nemen aan de initiatieven.
Interne audit		Uitvoeren jaarlijkse directiebeoordeling over de voortgang van het CO ₂ -systeem en reductiemaatregelen. Dit aan de hand van het verslag van de interne audit.

KAM-coördinator

Invalshoek	Procedure	Taak, verantwoordelijkheid en/of bevoegdheid
Inzicht		Actueel houden van de CO ₂ Footprint, door dit ieder half jaar bij te werken. Ieder jaar schrijven van de CO ₂ Emissie Inventarisatie. Ieder half jaar voortgang rapporteren over de emissie op gegunde projecten, door informatie te verzamelen en hiervan een footprint van het project te maken, incl. korte emissie inventarisatie per project. Uitbreiden / verbeteren van data voor inzicht in de scope 1, 2 en 3, incl. business travel emissies. Verbeteren/vernieuwen ketenanalyse, zodra betere data voorhanden is
Reductie		Opstellen en onderbouwen van de reductiedoelstellingen, uitwerken in het Energie Managementprogramma (Actieplan). Dit Actieplan ieder half jaar actueel houden en de voortgang van de doelstellingen en maatregelen via een nieuwsbrief en/of memo communiceren.
Transparantie		Opstellen en actueel houden van het communicatieplan. Halfjaarlijks verzorgen van de communicatiemomenten, middels nieuwsbrief en/of memo. Verzorgen van de communicatie van de emissie en voortgang doelstellingen van de gegunde projecten, conform afspraken met opdrachtgever. Actueel houden van de gegevens op de website.
Participatie		Opstellen en actueel houden verslag deelnames initiatieven. Actieve inzet op de uitgekozen initiatieven bewaken. Verzorgen communicatie hierover.
Interne audit		Jaarlijks uitvoeren van de interne audit. Uitwerken verslag ter input van de directiebeoordeling.

2.2 Samenhang CO₂-systeem

Teneinde te komen tot een CO₂-emissiereductie, hanteert Jansen Rioolreiniging een CO₂-systeem zoals omschreven in dit kwaliteitsmanagementplan. In het kwaliteitsmanagementplan ligt vast hoe de procedures verlopen en wie waarvoor verantwoordelijk is.

Het eindresultaat is een betrouwbaar en continu verbeterend niveau van de omgang met de energiestromen, brandstofverbruik en CO₂-emissiereductie binnen de organisatie van Jansen Rioolreiniging.

De basis voor het gehele CO₂-systeem bestaat uit de handleiding voor de CO₂-Prestatieladder, versie 3.1, uitgegeven door SKAO. Hierin zijn per trede de eisen gesteld, waaraan een organisatie moet voldoen.

Toelichting CO₂-systeem Jansen Rioolreiniging

Bij Jansen Rioolreiniging is gekozen voor het voldoen aan de eisen tot niveau 5.

Door Jansen Rioolreiniging wordt, conform de eisen en mogelijkheden binnen niveau 5, voor scope 1, 2 en 3 het verbruik bijgehouden. Daarvoor is gestart met het verzamelen van het energie- en brandstofverbruik en is het omgerekend naar CO₂. Vervolgens is dit geanalyseerd, omgezet naar emissie per euro omzet en vervolgens vertaald naar kwantitatieve doelstellingen.

In het CO₂-systeem is gezorgd voor een structuur om vanuit de geïnventariseerde emissie en vastgestelde doelstellingen een beleid op te stellen om dit te behalen. Dit beleid wordt ondersteund door het opstellen van de procedures in dit kwaliteitsmanagementplan en bijbehorende rapportages en communicatiemomenten.

Vervolgens wordt de uitvoering ervan regelmatig getoetst middels interne audits en de directiebeoordeling. Middels deze jaarlijkse zelfevaluatie is een continu verbeterend systeem opgezet, welke ons helpt de CO₂-emissie te verminderen. In dit kwaliteitsmanagementplan is per invalshoek aangegeven hoe wij daar invulling aan hebben gegeven, waarbij ook is benoemd welke verwachtingen wij daar bij hebben en hoe het controleproces verloopt. Het eindresultaat is een betrouwbaar en continu verbeterend niveau van ons CO₂-systeem en het effect van onze besluiten en activiteiten op het milieu.

Afwijkingen

Het CO₂-systeem voorziet in een signalering en identificatie van afwijkingen. Onder een afwijking in het CO₂-systeem wordt verstaan:

- Afwijkingen ten opzichte van het eigen Energie Management Actieplan, de gestelde reductiedoelstellingen, en/of CO₂- of energie-prestaties. Zeker indien deze niet behaald dreigen te worden.
- Wanneer geconstateerd is dat van de norm CO₂-prestatieladder is afgeweken.
- Een afwijking geconstateerd tijdens een interne audit of Energiebeoordeling is een onvolkomenheid met betrekking tot het CO₂-systeem en de Carbon Footprint.

De direct verantwoordelijke wordt op de hoogte gebracht van de afwijking. Samen met de ontdekker van de afwijking wordt de afwijking, de oorzaak en oplossing (corrigerende en/of preventieve maatregel) besproken. Alle afwijkingen worden ook gemeld bij de KAM-coördinator.

Corrigerende maatregelen

De afwijking wordt opgeheven middels een corrigerende maatregel volgens KMV Handboek Hoofdstuk 5.10 'Verbetercyclus' en formulier FH5-9 "KMV verbetermaatregelen". Het vaststellen van de corrigerende maatregel gebeurt in overleg met de directie. De KAM-coördinator registreert de afwijking, oorzaakanalyse en corrigerende maatregel in het KMV overzicht.

Correctie

Een correctie wordt doorgevoerd indien er iets mis is gegaan of wanneer er kleinere verbeterpunten aan het CO₂-systeem gewenst zijn: er is bijvoorbeeld een maatregel doorgevoerd welke niet in overeenstemming was met de reductiemaatregel, of er zijn opmerkingen of verbeterpunten geconstateerd tijdens een interne audit of het Energiebeoordeling enz. De melding wordt door de KAM-coördinator geregistreerd middels formulier FH5-9, waarbij tevens de correctie wordt vastgelegd. In tegenstelling tot corrigerende maatregelen is hiervoor geen overleg met de directie nodig.

Preventieve maatregelen

Een preventieve maatregel kan voortkomen uit het Energiebeoordeling of bijvoorbeeld de directiebeoordeling enz.

We spreken van een preventieve maatregel als zich nog geen problemen of tekortkomingen hebben voorgedaan. Een preventieve maatregel is een maatregel die wordt genomen om een eventuele tekortkoming in de toekomst te voorkomen. Ook deze worden geregistreerd middels formulier FH5-9.

Opvolging

Bovengenoemde procedures en de externe audits leiden tot maatregelen, welke op een eenduidige wijze worden verwerkt door de KAM-coördinator.

De KAM-coördinator registreert dus alle meldingen middels formulier FH5-9. Hierin wordt de status van de melding bewaakt en de maatregel vastgelegd. Te nemen maatregelen worden vastgesteld door de directie en 2 keer per jaar besproken met de KAM-coördinator.

Verificatie

De latere verificatie van het succes en doeltreffendheid van de genomen maatregel is ook vastgelegd middels het FH5-9 formulier en wordt vastgelegd in het KMV handboek. Hierin is ook aangegeven op welke wijze dit wordt uitgevoerd. Dit kan middels een interne audit, werkplekinspectie of een aparte oorzakanalyse. De voortgang en conclusie hiervan worden aan de directie gerapporteerd.

In de directiebeoordeling wordt door de KAM-coördinator een analyse en verificatie van de verschillende meldingen en afwijkingen opgenomen, waarmee het continu verbeteren inzichtelijk wordt gemaakt.

Jaarcyclus CO₂-systeem

Met als basis een lange termijn visie, is het CO₂-systeem opgezet vanuit de gedachte om middels een Plan-Do-Check-Act-cyclus (PDCA) op jaarbasis het systeem toe te passen en bij te stellen waar nodig.

Plan

Hiertoe is gestart met het opstellen van beleid, de CO₂-beleidsverklaring en het Energie Management Actieplan. Na de jaarlijkse beoordeling (check) wordt het plan mogelijk bijgesteld en opnieuw bekend gemaakt.

Do

Middels de uitvoering van de doelstellingen en de actieve deelname aan de initiatieven, wordt de CO₂-emissiereductie uitgevoerd. Er wordt gecommuniceerd over de voortgang en conform afspraken aanpassingen doorgevoerd.

Check

Ter bewaking en verbetering is er ten slotte de interne audit, waarin jaarlijks het gehele CO₂-systeem wordt doorgenomen en besproken. Aan de hand van de matrix waarin alle 'vereisten' vanuit de CO₂-handleiding zijn opgenomen, wordt een zelfevaluatie uitgevoerd. Daarvan wordt een verslag gemaakt, ter input van de directiebeoordeling. Bij afwijkingen of verbetermogelijkheden worden waar nodig corrigerende maatregelen getroffen en doorgevoerd in het systeem. De resultaten van de interne audit worden in een verslag vastgelegd en ter beoordeling aan de directie voorgelegd.

In de directiebeoordeling wordt naast het resultaat van de interne audit, ook het resultaat van de externe audit, status vervolgmaatregelen vorige directiebeoordeling en aanbevelingen ter verbetering opgenomen. Tevens is er in opgenomen in hoeverre aan alle eisen nog voldaan is, alles is uitgevoerd en hoeveel punten wij denken per invalshoek te behalen.

De output bestaat uit maatregelen met betrekking tot verbetering van de doeltreffendheid van het CO₂-systeem en een analyse van de waarschijnlijkheid van het gaan halen van de eerder gepubliceerde reductiedoelstellingen.

Act

Vanuit de directiebeoordeling kan aanpassing aan het CO₂-systeem en/of het Energie Management Actieplan volgen. Deze aanpassingen worden intern en extern gecommuniceerd.

Samenhang CO₂-systeem

De samenhang van het CO₂-systeem is schematisch weergegeven in onderstaand schema.

Hierin is duidelijk zichtbaar gemaakt dat vanuit de CO₂-missie en –visie en de invalshoeken vanuit de handleiding een CO₂-systeem is opgesteld en middels de methode 'Plan Do Check Act' is geïmplementeerd.

Handleiding CO₂-Prestatieladder ISO 14064-1

CO₂-emissiereductie

CO₂-beleid

-Beleidsverklaring
-Inventarisatie
energie- en
brandstofverbruik

- Bijgewerkte
verslagen,
reductieplannen,
nieuwsbrieven enz.
- Directiebeoordeling

CO₂-Handboek
Mens
Middelen
Technologie

CO₂-footprint
CO₂ Emissie-
inventarisatie
Energie management-
programma (actieplan)
- Ketenanalyse
- Scope 3
Inventarisatie

- Communicatie
- Voortgangsrapportage
- Nieuwe initiatieven
- Audits

Voortgang
Registratie
hoeveelheden /
energieverbruik

- Reductieplan
uitvoeren
- Communicatie
- Deelname
initiatieven

Interne audits
Energiebeoordeling

3 Methodiek Emissie-inventarisaties

Om de kwaliteit van de CO₂-footprint periodiek te waarborgen zijn procedures opgesteld met inachtneming van de principes uit de ISO 14064-1:

- *Relevantie:* De bronnen, gegevens en methodes voor de CO₂-footprint passen bij de behoeften van Jansen Rioolreiniging.
- *Compleetheid:* De CO₂-footprint omvat alle relevante GHG emissies en GHG opnames.
- *Consistentie:* Er kunnen zinvolle vergelijkingen gemaakt worden tussen GHG-gerelateerde informatie.
- *Nauwkeurigheid:* Subjectiviteit en onzekerheden worden, zover als praktisch haalbaar, gereduceerd.
- *Transparantie:* Er wordt voldoende en geschikte informatie bijgevoegd, zodat gebruikers beslissingen kunnen maken met redelijke zekerheid.

Dit deel van het Kwaliteitsmanagementplan beschrijft de informatiemanagementprocedures die gevolgd worden om periodiek tot een emissie-inventaris (CO₂-footprint) te komen.

De emissie-inventaris (CO₂-footprint) wordt periodiek opgesteld met als doel; inzicht creëren in het energieverbruik en de CO₂-uitstoot met voldoende sturingsmogelijkheden om deze te verminderen. Het sturen op het energieverbruik en CO₂-reductie is onderdeel van het energiemanagement dat is opgesteld in het kader van de CO₂-prestatieladder. De rol van de emissie-inventaris binnen de totale stuurcyclus is te vinden in hoofdstuk 2.2.

Dit hoofdstuk beschrijft de wijze waarop wij met het opstellen van de emissie-inventaris rekening houden met:

- Het routinematige en consistent uitvoeren van controles om de betrouwbaarheid en compleetheid van de data te garanderen.
- Het identificeren en adresseren van fouten en omissies.
- Het documenteren en archiveren van relevante rapportages, waaronder die over data en informatiemanagement van de activiteiten.

Na afloop van elk inventarisatiejaar vindt er een review plaats van het kwaliteitsmanagementplan om te bekijken of deze nog actueel is. Tijdens deze review is ook aandacht voor mogelijkheden om de informatiemanagementprocessen verder te verbeteren.

3.1 Doel Emissie-inventarisaties

Doel van invalshoek A – Inzicht - is bedrijven te stimuleren om de eigen CO₂-uitstoot (en die van hun leveranciers) te kennen en permanent te zoeken naar nieuwe mogelijkheden om de klimaatimpact van de eigen bedrijfsvoering en de projecten terug te dringen.

Wanneer inzicht is verworven, kunnen hieraan reductiedoelstellingen worden gekoppeld (invalshoek B: Reductie), gecommuniceerd (invalshoek C: Transparantie) en gezocht naar initiatieven rond de reductie van CO₂ in de sector of daarbuiten (invalshoek D: Participatie). Invalshoek 'Inzicht' kan in de geest van de CO₂-Prestatieladder niet los worden gezien van de overige invalshoeken. Het bedrijf dient blijvend actief te zijn met actuele prestaties op de onderliggende niveaus.

3.2 Verantwoordelijken

- KAM-coördinator:** Voor de inventarisaties – scope 1, 2 en 3, incl. business travel, verzamelen en verwerken van data (uitvoering door management assistent). Ook voor de informatie en inventarisatie per gegund project.
- KAM-coördinator:** Voor het ieder jaar schrijven van de CO₂-emissie inventarisatie
- Directie:** Voor de controle op de verwerkte data, validatie uitvoeren
- Directie:** Voor de directiebeoordeling van de verwerkte data en het beoordelen van het halfjaarlijkse verslag 'CO₂-emissie inventarisatie'.

3.3 Werkwijze

Daar waar eerste niveaus leiden naar een beter inzicht in de eigen energiestromen en verbruiken, zet een bedrijf vanaf trede 3 al deze informatie om in scope 1 en 2 emissies. Hier hebben we immers direct invloed op, zodat een goede basis aanwezig is voor gekwantificeerde reductiedoelstellingen. Voor niveau 5 hebben we daar ook de scope 3 emissie bij geïnventariseerd. Door dit gedurende het jaar ook actueel te houden en minimaal 2x per jaar bij te werken, blijven we bezig met verbeteren van de onderliggende gegevens.

Carbon Footprint

Om bovenstaande te bereiken, is door de KAM-coördinator een CO₂-footprint opgesteld (bestand Carbon Footprint - Jansen Rioolreiniging.xlsx). Dit bestand bevat diverse tabbladen, waarin per scope en energiestroom de verbruikte hoeveelheden per jaar worden ingevuld.

Van hieruit wordt een tab met de hoeveelheden samengevat, de Carbon Footprint Inventarisatie (CFI).

In de tab CFC wordt dit geconverteerd naar CO₂-waardes waarbij de conversiefactoren vanuit de handleiding worden gebruikt.

In de tab CFA worden diverse analyses getoond.

De tab CFRD geeft vervolgens inzicht in de Carbon Footprint Reductie Doelstellingen en het verloop daarvan, aan de hand van de emissie per euro omzet.

Daarbij zit tevens een tab voor de scope 3 emissies. Hierin de hoeveelheden per categorie in de upstream en downstream scope 3 emissies. Hiervoor wordt ook gebruik gemaakt van de tool van het GHG-protocol. (<https://quantis-suite.com/Scope-3-Evaluator>)

Dit bestand wordt 2x per jaar door de KAM-coördinator bijgewerkt, door de ingekochte hoeveelheden brandstoffen, meterstanden en overige hoeveelheden in te vullen.

CO₂ Emissie-inventarisatie

Tevens wordt 1x per jaar door de KAM-coördinator het verslag 'CO₂ Emissie-inventarisatie' geschreven, om zo een uitgewerkte emissie-inventarisatie voor de scope 1, 2 en 3 emissies op te stellen.

Dit wordt per half jaar opgesteld en opgeslagen en bij de directeur aangeleverd. De inhoud van dit verslag volgt de vereisten van de ISO 14064-1.

De directeur beoordeelt de CO₂ Emissie-inventarisatie.

Scope 3 Inventarisatie

Door de KAM-coördinator is een Scope 3 Inventarisatie (het verslag '4.A.1 - Scope 3 inventarisatie - Jansen Rioolreiniging'.) opgesteld, waarin een analyse is gemaakt van de materiële emissies.

In dit rapport zijn de meest materiële scope 3-emissies van Jansen Rioolreiniging in kaart gebracht, waarmee invulling wordt gegeven aan eis 4.A.1 van het Handboek CO₂-Prestatieladder 3.1.

Scope 3-emissies of overige emissies zijn een gevolg van de activiteiten van Jansen Rioolreiniging, maar komen voort uit bronnen die niet in eigen bezit zijn of door ons beheerd worden.

Deze rapportage is opgesteld volgens de voorgeschreven wijze in de Corporate Value Chain Accounting and Reporting Standard, uitgave september 2011.

Omdat scope 3 emissies het gevolg zijn van de activiteiten van Jansen Rioolreiniging, maar voortkomen uit bronnen die geen eigendom zijn van Jansen Rioolreiniging, is met name gekeken naar onze inkoop, toeleveranciers en de gevolgen van onze diensten. De toeleveranciers en onze inkoop daarbij zijn ingedeeld in Upstream (ingekochte goederen en diensten) en Downstream (gerelateerd aan verkochte goederen en diensten) activiteiten zoals weergegeven in onderstaande afbeelding. Hierbij maken wij de kanttekening dat wij 'Business Travel' (in navolging van SKAO) hebben opgenomen in onze scope 2-emissies.

Voor de verdere toelichting wordt verwezen naar het verslag '4.A.1 - Scope 3 inventarisatie - Jansen Rioolreiniging'.

Energiebeoordeling

De energiebeoordeling omvat het proces van identificatie en evaluatie van het energiegebruik binnen de organisatie. De energiebeoordeling is opgebouwd uit een analyse op hoofdlijnen van het energieverbruik en energiegebruik en analyse van in meer detail voor het identificeren van de faciliteiten, apparaten of processen die een significante invloed of het energiegebruik hebben. Om gerichte maatregelen te kunnen nemen voor het verminderen van het energieverbruik en de daaraan verbonden kosten is het nodig een inzicht te verkrijgen in het bestaande energieverbruik, in de verdeling ervan over de verschillende bedrijfsdoeleinden, de oorzaken van energieverlies, etc. De energiebeoordeling gaat primair om het actuele verbruik. Dit conform de eisen in ISO 50001 §6.3.

De Energiebeoordeling richt zich daarom met name op de vragen;

- Zijn de activiteiten die veel energie verbruiken duidelijk benoemd?
- Zijn er belangrijke activiteiten die veel energie verbruiken of energiestromen over het hoofd gezien?
- Is de lijst voldoende gedetailleerd voor de activiteiten die veel energie verbruiken?
- Hebben we voor deze activiteiten genoeg inzicht in de individuele gebruikers en hun energieverbruik?
- Welke verhouding is er zichtbaar tussen ingekochte en teruggeleverde elektra en welk deel van de zelf opgewekte stroom wordt door onszelf verbruikt?

Op basis van een steekproef van een aantal projecten (indien van toepassing):

- Is de verdeling van de energiestromen over de bedrijfsonderdelen en de (diverse groepen van) projecten juist?
- Geeft de lijst met energiestromen een goed beeld van deze projecten?

De Energiebeoordeling betreft dus met name een analyse van de meest significante energieaspecten. Doel hiervan is om meer zekerheid te geven dat alle relevantie energiestromen en het reductie potentieel in beeld is. Het betreft derhalve dus geen volledige interne audit, waarin ook de systematiek en uitvoering van alle minimumeisen wordt beoordeeld. De Energiebeoordeling richt zich vooral op volledigheid van de energiestromen en een korte analyse hiervan. De eisen hiervoor zijn tevens gesteld in de NEN 50001 in 6.3 en A.6.3

De 'significante veranderingen' (in de tabel hieronder, item b) betekenen o.a. dat voor projecten waarop CO₂-gerelateerd gunningvoordeel verkregen is, onderzocht wordt of de te verwachten en werkelijke meest materiële emissies afwijken van die van het bedrijf als geheel.

Een en ander dient voldoende aan bod te komen opdat is aangetoond dat aan de eis "Het bedrijf heeft inzicht in eigen energie verbruik" is voldaan.

Geïdentificeerde verbeterpunten dienen opgepakt en opgevolgd te worden. Dit betekent dat bekeken wordt of en hoe dit invloed heeft op de doelstellingen.

NEN-ISO 50001, paragraaf 6.3

De organisatie moet een energiebeoordeling ontwikkelen en uitvoeren. Bij de ontwikkeling van de energiebeoordeling moet de organisatie:

a) haar energiegebruik en -verbruik analyseren op basis van meetgegevens en andere gegevens, d.w.z.:

1: de huidige soorten energie identificeren;

2: het vroegere en huidige energiegebruik en -verbruik evalueren;

b) op basis van de analyse significant energieverbruik identificeren;

c) voor elk significant energieverbruik:

1: relevantie variabele vaststellen;

2: de huidige energieprestaties bepalen;

3: de personen identificeren die onder haar gezag werkzaamheden verrichten die van invloed zijn op het significante energieverbruik;

d) kansen voor verbetering van de energieprestaties vaststellen en hieraan prioriteiten toekennen;

e) Een schatting maken van toekomstige energiegebruik en -verbruik.

De energiebeoordeling moet met vastgestelde tussenpozen en ook na ingrijpende veranderingen in faciliteiten, apparatuur, systemen of energiegebruikende processen worden geactualiseerd.

3.4 Resultaat en uitkomende documentatie

- Complete CO₂-footprint, met input vanuit scope 1, 2 en 3, incl. business travel.
- Energiebeoordeling.
- Verslag CO₂-Emissie Inventarisatie, conform ISO 14064-1.

4 Uit te voeren controles, de borging

4.1 Interne auditing, zelfevaluatie en de directiebeoordeling

Doel

Alle elementen, aspecten en onderdelen van het CO₂-systeem van Jansen Rioolreiniging dienen op regelmatige tijdstippen geaudit te worden. Audits worden uitgevoerd om na te gaan of de elementen binnen het CO₂-systeem doeltreffend zijn voor het bereiken van de gestelde doelstellingen en om de directeur in staat te stellen aan de hand van de auditrapporten de directiebeoordeling over het CO₂-systeem uit te voeren. Daarnaast wordt een zelfevaluatie uitgevoerd, om vast te stellen of nog aan alle eisen van de CO₂-Prestatieladder is voldaan.

Toe te passen documenten

Verslag interne audit en directiebeoordeling

Matrix eisen CO₂-Prestatieladder t.b.v. de zelfevaluatie

Werkwijze en verantwoordelijkheden

Interne audit

Jaarlijks wordt het CO₂-systeem getoetst middels een interne audit. Hierbij wordt bekeken in hoeverre aan alle normeisen en minimumeisen van de handleiding nog een gedegen invulling en uitvoering is gegeven. Dit wordt door de KAM-coördinator en/of extern adviseur uitgevoerd, de procedures waarvoor de KAM-coördinator zelf verantwoordelijk voor is, wordt in ieder geval niet door hemzelf uitgevoerd.

De interne audits hebben ten doel vast te stellen of de procedures en rapportages het beoogde effect hebben, of zij zijn uitgevoerd en of zij eventueel verbeterd kunnen worden.

Het verslag van de interne audit vermeldt de bevindingen, afwijkingen, opmerkingen en aanbevelingen, inclusief aangedragen voorstel tot verbetering.

Daarbij wordt onderstaande verdeling gehanteerd;

- Een **afwijking** is een onvolkomenheid van één van de specifieke eisen met betrekking tot een normelement of wettelijke of andere eisen; corrigerende maatregelen zijn dan altijd noodzakelijk.
- Een **opmerking** moet gezien worden als een relevante opmerking met betrekking tot elementen van het CO₂-systeem; maatregelen ter verbetering zijn aanbevolen.
- Een **aanbeveling** hoeft niet direct in behandeling genomen te worden. In overleg wordt bepaald of de aanbeveling wordt uitgevoerd en zo ja, wanneer.

De KAM-coördinator verwerkt de bevindingen en stelt bij afwijkingen de corrigerende maatregel en oorzaakanalyse vast.

De bevindingen worden per invalshoek vastgelegd in het verslag van de jaarlijkse interne audit. Tevens wordt in dit verslag een samenvatting van de zelfevaluatie, uitspraak voortgang doelstellingen, verslag externe audit, resultaat energie-prestatie-indicatoren, welke ter input voor de feitelijke directiebeoordeling wordt ingediend bij de directie.

Van de directie wordt verwacht het verslag door te nemen en in het verslag een uitspraak te doen waaruit de beoordeling van het CO₂-systeem blijkt.

Directiebeoordeling

het 1^e kwartaal stelt de KAM-coördinator een jaarverslag op over het CO₂-systeem. Dit jaarverslag wordt besproken en beoordeeld door de directie. Deze beoordeling door de directie wordt gezien als de daadwerkelijke directiebeoordeling van het CO₂-systeem.

De input van de beoordeling bevat informatie over:

- Resultaten gestelde reductiedoelstellingen, waaronder de doelen voor de gegunde projecten;
- Voortgang in het inzicht van de verschillende emissies en energiestromen (footprints), waaronder die van de gegunde projecten;
- Uitwerking van de CO₂ Emissie Inventarisaties, waaronder die van de gegunde projecten;
- Voortgang in de communicatie, de nieuwsbrieven en website;
- Voortgang in de passieve en actieve deelname aan initiatieven;
- Resultaten van de audits, zowel intern als extern;
- Vervolgmaatregelen van de vorige directiebeoordelingen;
- Aanbevelingen ter verbetering.

De output van de beoordeling bevat informatie over:

- Verbetering van de doeltreffendheid van het CO₂-systeem en bijbehorende processen;
- Een analyse van de waarschijnlijkheid van het gaan halen van eerder intern/extern gepubliceerde reductiedoelstellingen;
- Status en doeltreffendheid (verificatie) van de corrigerende en preventieve maatregelen;
- Eventueel nieuw opgelegde energie-prestatie-indicatoren;
- Bijsturing van de huidige reductiemaatregelen.

4.2 Documentatie en archief

Alle digitale documentatie van de CO₂-prestatieladder staat bij elkaar in een map op de J-schijf van het netwerk. Periodieke back-ups daarvan worden opgeslagen op de server van de databeheerder Aspect-ICT, net als de overige data van Jansen Rioolreiniging. De borging van een en ander is gelijk aan de procedures documentbeheer zoals beschreven in het ISO 9001- en ISO 14001-systeem.

De documenten zijn ook terug te vinden op onze website, www.jansenrioolreiniging.nl, waar verschillende documenten voor de CO₂-prestatieladder worden gepubliceerd voor belanghebbenden.

Gedocumenteerd systeem

De documenten en registraties voor de CO₂-Prestatieladder worden opgeslagen op de server van Jansen Rioolreiniging, op de locatie: data server 01\J:\CO₂ – Prestatieladder\

Deze directory voor de CO₂-Prestatieladder is verdeeld in een aantal subdirectories waarin per jaar de gegevens worden opgeslagen.